

KIADÓHIVATAL:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

Idő emiandók az
előfizetési pénzek, hír-
adatok és nyitlerek

Megjelen minden
vasárnap.

Kiszámlázási díj:
Egyes évre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes számok 20 f.-ért
az előfizető helyeken kap-
hatók.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

SZERKESZTŐ SEG.
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

Idő emiandók a lap
szellemi részét illetően
minden közlemények

Megjelen minden
vasárnap.

Előfizetési díj:
Egyes évre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes számok 20 f.-ért
az előfizető helyeken kap-
hatók.

Hajnalhasadás

Elfojtott lélekzettel leste a szegedi választás eredményét mindenki, a ki magyar. Lázás izgatottsággal kísértük azt a titáni küzdelmet, amelyet a nemzeti eszme, a tiszta politikai erkölcs az osztrák szellemmel, a megméltelyezett magyar kormánypolitikával folytatott s egy végtelen örömrivalgásban tört ki minden lelkesedés, egy szebb jövő reményének gondolata tükröződött vissza a diadalmamortól sugárzó arcokon, a mikor a szegedi választás eredménye nyilvánosságra jutott.

Mert az a mandátum, amelyet Szeged városa Bánffy Dezsőnek átnyújtott, hatásaiban, fontosságát tekintve sokkal többet jelent, mint egy mandátumnak az átadása. Ez a mandátum azt jelenti, hogy a nemzeti eszme, a mely eddig guzsba kötve hevert az osztrák politikai hagyományok lomtárában, lélekzeni, élni kezd s mind jobban s mind erősebben kezdi követelni jogait.

Az Uj-párt illusztris vezérének megválasztása egyebet is jelent. Erős államot, gazdag nemzetet, egységes magyar közszellemet, független, művelt, nemzeti gondolattól áthatott társadalmat, szóval haladást minden téren. Ez

a párt programjának veleje, ez a magyar nemzet boldogulásának garantiája.

Bánffy Dezső báró tehát újra visszatér a parlamentbe, a hol meghunyászkodva, kegyeiért esdve fetrengtek lábainál azok, akik most töviseket szórnak utjaira s köveket dobálnak utána. Visszatér a parlamentbe, hogy kiszellőztesse a fényes helyiségeket, a melyeknek dohos levegője már-már megfertőztetéssel fenyegeti az egész magyar közéletet. Visszatér oda, hogy példát nyújtson a szolgálkúeknek, olyan példát, amelyre csak 56 évvel ezelőtt volt eset. Egy magyar zászlós ur, valóságos belső titkos tanácsos, a legfőbb méltóságoknak birtokosa, szembe száll a császári hatalom kormányával, kockára teszi uralkodójának kegyét, hogy megmentse nemzete, hazája részére azt, a mit még lehet.

A nemzettől függ most már, hogy élni akar-e becsületben, függetlenül, vagy nem. Ha élni akar és haladni kíván, kövesse tántoríthatlanul a szegedi programbeszédben felújított eszméket. Szálljon sikra megdönthetetlenül mindenki ellen, a ki nemzeti érzését csökkenteni, haladásában feltartóztatni akarja.

És ha elkövetkezik majd az a korszak, amelyben mint gazdaságilag

önálló, politikailag független nemzet, királyunkkal érzésben és bizalommal teljesen egybeforrva, a nemzet minden egyes tagjának békés, egy közös cél elérésére irányuló egyetértésében fogjuk élni napjainkat: ez lesz a szegedi választás méltó epilógusa. Az Uj-párt vezére pedig haladjon a megkezdett úton, s vigye diadalra a zászlót, amelyet „reménységgel szívében, nemzeti önértetének és életképességének tudatában, a nemzeti jólét és a magyarság érdekében“ bontott ki.

(Az ujonozjutalék.) Az 1904. évi II. és VIII. törvények által a közös hadsereg részére 103,100 főben megállapított ujonczlétszámból tudvalevőleg az 1900. év végével foganatosított népszámlálás eredménye alapján a magyar korona országait 44,076 főnyi, a birodalmi tanácsban képviselt királyságokat és országokat pedig 59,024 főnyi évi ujonczjutalék terheli. A közös hadsereg ujonczjutaléka valamint a magyar királyi honvédség részére megállapított 12,500 főnyi évi ujonczjutalék is az egyes hadtestek területeire szintén az 1900. évi népszámlálás eredményéhez képest vetendő ki. A honvédelmi miniszternek most kiadott rendelete értelmében a budapesti 4. hadtest-kerülete 8833 közös és 2505 honvéd, összesen 11,338 ujoncz; a pozsonyi 5. hadtest-kerületre 8006 közös és 2270 honvéd, összesen 10,276 ujoncz; a kassai 6. hadtest-kerületre 7789 közös, 2209 honvéd, összesen 9998 ujoncz; a temesvári 7. hadtest-kerületre 7348 közös

T Á R C Z A.

Egy asszonyt ölt meg . . .

— Ime, az ott Deiner szolt a tébolyda orvosa, midőn körülsetált velem a tébolyda kertjében, hol épen oly üdén ragyogott le a napsugár és ép oly vidáman zöldeltek a bokrok, akár csak odakünn.

— Melyik? Az az ur ott?

— Igen ő az! Egy asszonyt ölt meg . . . Madame Balnertet . . . Azt hiszik, hogy titkon jegyet is váltottak már, de biztosan nem tudhatni. Természetes, hogy égre földre esküdözött, hogy nem örült, de azért mégis csak felmentették az esküdtek s ide került hozzánk. Már két éve van itt a tébolydában . . . Beszélgessem vele, érdekelni fogja. Nincs más hóbortja mint az, hogy azt hiszi: ő nem bolond.

— Egészen biztos Ön abban, hogy bolond? — kérdeztem azzal a bizonytalan érzéssel, mely két órai itt tartózkodásom óta annyira erőt vett rajtam, hogy az orvosok és ápolók helyes ítélőképességében is kételkedni kezdtem.

— De mennyire! . . . Egyébként nyugodtan állíthatom, hogy minden gyilkos zavart elméjü — válaszolta az én vezetöm teljes meggyőződéssel. És valamennyien

örültek azok is, a kiket mi hősöknek nevezünk, sőt mondhatnám minden rendkívüli ember az. Az egészséges emberek tulajdonképpen nyugodtan haladnak a maguk útján és semmi vágyat sem éreznek arra, hogy veszélyes kalandba bocsájtkozzanak. Abban a pillanatban a mikor valaki az önfentartás eszközét valamely ideáért feláldozza, egyszerűen megbolondult . . .

— Természetesen! — válaszoltam én is egészen megzavarodva.

Ezalatt odaérteztünk ahhoz az emberhez, ki kölesönös beszélgetésünk tárgya volt, s a tébolyda orvosa bemutatott bennünket egymásnak azzal a finom ironikus árnyalattal, melyből kierzett, hogy ő meg az épeszü emberekhez számítja magát.

Aztán lejelentve, hogy sürgős dolga akadt, hirtelen távozott, kétségkívül csak azért, hogy az érdekes örülttel egyedül hagyjon.

Közepes termetű alak volt ez, tül-ágosan nagy tejel, még a haja is egészen felfésülve úgy, hogy szinte megnyujtotta a fejét, arczkifejezésere már nem emlékszem. De annál élekennebb látom még vízszintű szemeit, melyek hol szürke, hol kék vagy zöld színben villogtak a szerint, a mint egyetmást elmondott.

Mikor már néhány perczig a szép időről s a kert virágairól beszélgettünk, hirtelen

len elhallgattunk. A hosszas szünet mindkettőnkét megzavart s én már azon tündöttem, hogy egyszerűen a faképnél hagyom az örültemet, mikor váratlanul durván megszólított:

— Önnek is elmondták az élettörténetemet? Ön is orvos?

— Nem, nem vagyok orvos!

— De Ön is azt hiszi ugye, hogy én örült vagyok?

— Édes Istenem — feltem vontatva — hisz az örültség olyan nehezen meghatározható állapot . . .

— Hogy Ön maga sem biztos abban nem örült-e ugyebár?

Persze!

— Nos, én egész biztos vagyok benne, hogy az eszemjárása egészséges . . . hohó! majd Önnek is elmondani az élettörténetemet . . . Mar ket vagy három egyénnek elbeszéltem akik elég okos embereknek látszottak, de mitsem értettek belőle . . . De nem bánom. Mégis jól esik elmondani. Vannak olyan perceim, mikor okvetlenül arról kell beszélnem.

— Már elmondták Önnek, ugyebár, hogy én egy asszonyt megöltem. Majd felvilágosítom, miért öltem meg s miért ölném meg többször is ha tehetném. Azt már bizonyára észrevette Ön, hogy én is

2226 honvéd, összesen 10.074 ujonez; a nagy-szebeni 12. had-est-kerületre 6124 közös, 1737 honvéd, összesen 7861 ujonez; a zágrábi 13. hadtest-kerületre, Horvát-Szlavonországra: 5422 közös, 1538 honvéd, összesen 6860 ujonez; Fiume város kerületre 54 közös, 15 honvéd összesen 69 ujonez jut.

Városi közgyűlés.

Nulla dies sine linea. A múlt pénteken tartott városi rendes közgyűlés tárgysorozata — szokás szerint — heves vitákra, indokolt kifakadásokra adott ismét okot. A minnek természetes következményeként a polgármesteri idegeskedéseknek sem voltunk hiányával, mig nem Szalay Károly kioktató felszólalása, ugy a polgármesteri idegeket, mint a közgyűlés menetét a rendes kerékvágásba terelte vissza.

Ez a közgyűlés is, mint számos előzője, arról győztek meg bennünket, hogy a város ügyei nem a kellő gondossággal, hanem annál több felületességgel kezeltetnek és vezetettnek.

A tárgysorozat első pontja az elnöki jelentés volt, a mely dióhéjba szorított szótakarékoskodással igyekezett némi világosságot vetni a lefolyt évnegyed ügymenetére.

E tárgynál Szalay Károly a várutczai telkek végén levő pestis-tanya titkait feltárva, interpellált és azonnali intézkedést kért, tekintettel arra, hogy nyár elején levén, a felbukkanható járványos betegségeknek idejekorán gát vettessék. Darnay Béla pedig a kockakövel kirakott utczák tisztátalanságát panaszolta, s azoknak — esetleg seprőgép beszerzése árán is — rendesebb seprését és tisztántartását sürgette.

Az igazi zivatar azonban a tárgysorozat második pontjánál tört ki. Arról volt ugyanis szó, hogy a város által megállapított s a minister által jóváhagyott kövezetvám-tarifából a hordó sör után fizetendő kövezetvám összege tévedésből vagy tollhibából kimaradt és ez a tévedés még akkor sem korrigáltatott, a mikor e vám visszatérítése miatt a sörkereskedők a város ellen pert indítottak.

A közigazgatási bíróság bemutatott határozata szerint a város pervesztessé lön,

vagyis a várost mintegy 2000 K. kövezetvám visszafizetésére kötelezte a közigazgatási bíróság, mint végső fórum. Nagy, de nem ez a legnagyobb baj, hanem az, hogy a vámtarifa ezen hiányainak pótlása iránt még ezen per megindítása után — a mi már aztán egyenes mulasztás — sem tétetett a városi hatóság által semmiféle lépés vagy intézkedés s így történt meg az a nem mindennapi szép eset, hogy a per folyama alatt ismét mintegy 7000 korona kövezetvám vált visszatérítendővé, a melynek visszatérítése iránt ugyanazon sörkereskedők a kérvényt be is adták.

Ès ezen kérvényre a tanács azon javaslatot terjesztette elő, hogy daczára a már bekövetkezett pervesztességnek, az új kérvényt a képviselőtestület utasítsa el, a kövezetvámot ne térítse vissza, a közig. bíróság ítéletével visszafizetni kötelezett összegért pedig akként kárpótolja magát, hogy a hordósörre dupla kövezetvámot vessenki.

Mi természetesebb tehát, mint az, hogy a tanácsnak ilyen javaslatát visszatetszést szült s majdnem egyértelemben annak ellene szóltak: Darnay Béla, Roboz István, Hirschmann Mór, Bakonyi Ferencz, Szalay Károly, dr. Rózsa Ernő s talán még többen is, félig-meddig mellette érvelt Szabados Imre s indítványt is tett, mit azonban később vissza vont.

E tárgyban a szavazásra felteendő kérdés felett támadt még vita, a melyben Szalay Károly, Bakonyi Ferencz, és dr. Rózsa Ernő vettek részt, melynek befejezése után, a megejtett szavazásnál az tűnt ki, hogy a képviselő testület a tanács javaslatát nagy többséggel elvetette s így a kövezetvám visszatérítését elrendelte. A dupla vámot pedig nem is tárgyalta.

A múlt évi különböző pénztárak számadásának megvizsgálásáról szóló jelentés és a javaslatokra tett egykét megjegyzés és kérdésre a polgármester által adott megnyugtató válasz után ezek tudomásul vétettek.

A tárgysorozaton levő többi jelenték-telen tárgyak simán nyertek elintézését, s a közgyűlés 6 óra után ért véget.

csak olyan ember vagyok, mint a többi. Azelőtt a társaságban azok közé tartoztam, kiket »előkelő« fiatalembernek neveznek. Volt némi vagyonom is. Ostobább sem vagyok mint a többiek, de minden tehetségem daczára sohasem vittem valamire, mert irtóztam a megerőltetéstől . . . s azután, mert a nőket is nagyon szerettem. Nekem annyi szeretőm volt. . . .

Őn nem is képzeli mennyi! Sokszor változtattam a szerelmemet, mert a szerelem addig szép, a mig rövid! És aztán a legszebb perczen lenne az, mikor érezzük, hogy már a szerelem végére jár. Én azt hiszem, hogy abban a pillanatban, mikor valamely kellemestől, ami eddig bennünket boldogított, megválnunk, az élvezett boldogság emléke még élénkben tölti be egész valónkat . . .

Nem próbálta még ezt? Es abban is milyen élvezet rejlik, ha tudjuk, hogy azt a nőt, akit már meguntunk, örületes kétségbeesésben hagyjuk vissza! Szinte részegítő ez a látvány . . . Én több ilyen válást rendeztem . . . Ezeket sokkal jobban sajnálom, mint a többieket . . . De térjünk át történetemre, melyet Önnek elbeszélni akarok.

Ezt a hölgyet, az egyetlen, akitől csak szenvednem kellett, egyik bálteremben ismertem meg. Épen a barátom szalonjába

léptem be, mikor a neje hozzám sietett és így szólt:

— Jöjjön bemutatnom Bálnert aszszonynak, a kit majd az asztalhoz fog vezetni.

Néhány közönséges szó mennyire befolyásolhatja sorsunkat!

Ő ott állt a kandallónál, kissé rákönyökölve, termete magas és a nyaka a kivágott derek fehérsége daczára feltűnően fehérnek látszott. A rengeteg bársonycsokrok, melyek a derekát fedték, olyanoknak látszottak mint valami természetellenes lepkek. Én azt hiszem, hogy nem is volt csinos. Arczvonásai tulerősek, orcája kissé hosszú. Aztán meg valami parancsoló, gögös, akaratos kifejezés is leritt róla, a mely szinte feligerelt.

Abban a perczen, mikor megszólítottam, épen ezt mondta egy vele szemben álló férfinak:

— Félelem? Ő nem, még sohasem éreztem a félelmet.

Ès reám ugy hatottak a szavak, mint valami sérelem . . .

Èn ki nem állhatom azokat a keményszívű nőket, akik nem félnek. Ezek azt hiszik, hogy valami rendkívüli lények! Mind meg kellene ölni őket, mind megölni!

Már a mikor az asztalhoz vezettettem, kimondhatatlan gyűlölet fogott el. Ès mégis mikor a diner alatt és az estély további

HIREK

Urnapja.

Fényes szertartások keretében ünnepezték meg csütörtökön a katolikus világ legnagyobb ünnepét, az urnapját. Az ünnepi misét a városi plebánia templomban Zimmert József plebános szolgáltatta fényes segédlettel. Ezután megindult a corpus christi körülhordozása. A város különböző helyein, a fő-utczai Somssich házban, a korona-utczai Leposits házban, az Irányi Dániel utczában lombsátorból készült oltárok alatt buzgó hívők áldoztak a megváltó szellemének s a kirendelt diszárad sorsúzzal üdvözölte az oltári szentség felmutatását.

Az ünnepeken résztvettek a helybeli polgári és katonai előkelőségek teljes számban, a főgimnázium ifjusága a tanári karral, a zárdabeli növendékek az állami elemi iskola, a polgári leány és fiúiskola, a Mária Valéria árvaház növendékei, s még számos más társulat és egyesület testületileg.

— Az Omke kaposvári kerületi központjának választmánya vasárnap tartotta első választmányi ülését, mely alkalommal Darnay Béla, a kerület elnöke, jelentést tett az Omke központi gyűlésének lefolyásáról. A jelentés kapcsán élénk vita fejlődött ki, melynek eredményeként a választmány elhatározta, hogy Sándor Pált, az Omke országos központjának elnökét az önálló vámterület tárgyában tett kijelentéseiről jegyzőkönyvileg üdvözli és kéri, hogy egyesüljön az »Országos gyáriparosok szövetségével«, kik gazdasági függetlenségünk kivívása érdekében erélyes mozgalmat indítottak. Együttal megbizta a központi választmányba megválasztott tagjait, hogy gazdasági önállóságunk kivívása körüli mozgalmat állandóan figyelemmel kísérjék és azt ében tartsák — és az egyesületnek erről rövid időközökben jelentést tegyenek. Azonkivül egyhangulag fogadtott el azon indítvány, hogy az Omke ve-

folyamán beszélgettem vele, olyan érzés támadt bennem, hogy nem birtam többé a a jelenlétét nélkülözni . . .

Nagyon szellemes volt. Azzal az éles és maró gunynyal rendelkezett, mely mindent képes nevetségessé tenni. Mások véleményére olyan fölényvel válaszolt, mint-ha semmibe se venné és nézetét a legelkeseredettebb logikával védelmezte. Mindenben neki volt igazsága. És bizonyos idő mulva anyaira legyőzte a hallgatóit, hogy teljesen képtelenek lettek igazságtalansága bebizonyítására . . .

Másnap leadtam névjegyemet a szolgájánál. Aztán elmentem a fogadó napjára, hol meghívásban részesültem az estélyeire, szóval mihamarább belső barátság fejlődött ki köztünk. Én csakhamar megvallottam neki, hogy szeretem . . . Ő csak gunyolódott felettem, de mivel tapasztalta, hogy nagyon is felingerel, csakhamar felhagyott azzal, hogy rajtam mulasson.

Fél év alatt csaknem kegyetlen harcot vívtam vele. Sohasem birtam valamely gyöngeségen rajta éni, szívének egyetlen gyöngye perczen se láttam, pedig a legtisztetreméltóbb nőknél is megesis ez Ő mindig csak egyformán gögös, önfejű és parancsoló maradt. Rettenetes módon uralkodott rajtam. Én ugy engedelmeskedtem neki mint egy állat! Néha elfogott a félelem . . . és az irtóztató gyűlölet iránta.

zetősége hason oda, hogy addig is, míg önálló gazdasági berendezésünket kivivjük, gyáriparkunkat az osztrák gyárak kizsákmányoló kartelljei ellen megvédjük és hogy Ausztriával kötendő ker. szerződésbe egy a kartelleket szabályozó törvény — mely úgy Magyarországra, mint Ausztriára is egyenlően bírjon érvényvel — felvétel. Kifogásolta a kaposvári központ még azt is, hogy az Omke igazgatóságába csupa iparkamarai elnököket és titkárokat választottak meg, amennyiben a kamarai titkárok a kormánytól függő állásban vannak és amennyiben az Omke a független kereskedők egyesülése legyen, annak igazgatását teljesen független kereskedőkre akarja csak bízni — és ez irányban is felkéri az Omke központját.

— **Uj kórházi ellenőr.** A somogy megyei kórház ellenőri állására kiírt pályázat határideje mult hó 26-án lejárván, a sok folyamodó közül az alispán választása Varga Károly nyugalmazott honvédszázadosra esett, a ki már be is lépett a nyugdíjazott Kelemen Róbert örökébe.

— **A tanítók közgyűlése.** Az igal-kaposvári rom. kath. tanítói kör 1904. évi június hó 9-én, (csütörtökön) d. e. 9 órakor tartja meg Kaposvárott, a zárdai épület helyiségében évi rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Reggel 9 órakor szentmise a plebánia templomban. 2. A gyűlés megnyitása. 3. Gyakorlati tanítás. Tartja ifj. Csutorás Lajos. 4. A gyakorlati tanítás megvitatása. 5. »Értekezés a beszéd- és értelemgyakorlat tanításáról« tanügyi dolgozat felolvasása. Tartja Gáspár Gyula. 6. A mult évi őszi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitlesítése. 7. A köri alapszabály tervezetlen eszközrendő módosítások tárgyalása. 8. Elnöki jelentés. 9. Indítványok. 10. Uj tagok felvétele. 21. A számadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 12. A jövő közgyűlés helyének megállapítása. A közös ebéden résztvenni kívának kéretnek ebbeli szándékukat a közgyűlés előtt 48 órával az elnökkel tudatni.

— **Készül a vízvezeték.** A vízvezeték építése ügyében serényen folynak a munkálatok. A mint ugyanis értesülünk, a kisajátítási eljárás anynyira előrehaladt stádiumban van már, hogy a város nemsokára birtokba helyezést fog kérni. Két kut már telje-

sen készen áll, a vizük kitűnő. A hátralevő 9 kutat a birtokba helyezés után azonnal munkába veszik úgy, hogy előreláthatólag — a mint a hivatalos körökből kiszivárgott — az egész vízvezeték október hóra elkészül. Vederemó.

— **Drama az utcán.** Csütörtök reggel megjelent a rendőrségen **Stadinger** Imre Petőfi-utca 12. számú lakos és elpanaszolta a rendőrségnél, hogy volt szeretője **Ambrus** Katalin, ráczalmási illetőségű cselédleány azzal a szándékkal jött Kaposvárra, hogy őt meggyilkolja. A panaszt felvevő **Lenkei** Antal rendőrbiztos erre **Bojtor** Sándor tizedest kiküldte Ambrus Katalin felkeresésére. Bojtor tizedes hosszú keresés után Stadinger Imre lakásán találta meg a leányt s elindult vele, hogy a rendőrségen előállítsa. A mint a Zárda-utca 12. számú ház elé értek, találkoztak a panaszossal, Stadinger Imrével. A mikor a leány hűtlen kedvesét megpillantotta, hirtelen egy üveg vitriolt rántott elő zsebéből s végigöntötte vele Stadinger arcát, kezét. A vitriolból azonban a leány is kapott bőven, összeégetvén kezét és mellét a széjjel fröcseselő folyadékkal. Stadinger súlyos égési sebeivel a kórházba futott, a leányt a rendőrség letartóztatta. Különbön úgy értesülünk, hogy Stadinger elég okot adott a szerencsétlen leánynak a gyilkos merénylet végrehajtására. Stadinger ugyanis még mint tényleges szolgálatban levő katona Budapesten ismerkedett meg Ambrus Katalin cselédleánnyal, a kivel állandó viszonyt folytatott. 1902-ik évben Kaposvárra helyezték át Stadinger, mire a leányt rábeszélte, hogy kövesse őt ide is. Röviddel ezután Pécsre ment a leány kedvese után s ott volt vele 1902. év őszéig. Ekkor ismét Kaposvárra jöttek — Stadinger már ekkor kiszabadult a katonaságtól — s itt hosszabb ideig éltek együtt békességben. f. évi április havában azonban Stadinger ráunt a leányra elüzte magától s a napokban akarta esküvőjét tartani egy másik leánnyal. Ambrus Katalin ezt megtudva időközben Stadingertől származott 5 hónapos gyerekeivel együtt Kaposvárra jött vissza, hogy hűtlen csábítóján véres bosszút álljon. Ez indította őt a fentebb megírt merényletre.

— **A Somogy megyei Gazdasági Egye-**

sület igazgató választmánya folyó évi június hó 8-án délelőtt 11 órakor Kaposvárott, a vármegyeház kistermében gyűlést tart, melyre az igazgató-választmány tagjait, tisztelettel meghívja. Kaposvár, postabélyeg kelte. Elnöki megbízásból: Dr. Roboz Zoltán g. e. titkár.

— **A színházépület tűzbiztonsága.** A tűzoltóparancsnokság már több ízben panaszt tett a városi hatóságnál, hogy a színház igazgató figyelmeztetései dacára a legelemibb tűzbiztonsági rendszabályokat se veszi figyelembe úgy, hogy a kirendelt őrség állandó izgalomban és rettegésben teljesíti szolgálatát. A könnyű, lenge ruhákkal feltett női öltözöben nyitott gyertyákka! világítanak és borszeszlámpákat használnak a hajsütéshez. E mellett az öltözők mellett levő szabadba vezető egyetlen ajtó hermetice el van zárva, sőt a kulcsát is lehuzta az elővigyázatos direktor s tudta nélkül senki sem távozhatik onnét. Most újból jelentést tett a tűzoltóparancsnok a polgármesternek s felhívta figyelmét a színházban uralkodó botrányos állapotokra. Ugy halljuk, hogy a polgármester megígérte, miszerint felhívja az igazgatót a tarthatatlan állapotok megszüntetésére, a melynek nem teljesítése esetén a játszási-engedélyt haladéktalanul megvonja tőle.

— **Átalakuló pénztintézet.** A Kaposvár Városi Gazdasági és Ipari Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, mult hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésén kimondatott az, hogy felszámol és feloszlik. Felszámoló bizottsága — hosszabb, heves vita után — szótöbbséggel megválasztott. Tartalékalapja hovatfordításáról alapszabályszerű módon intézkedés tétetett. Ez a pénztintézet tehát, — melyet alig öt és fél év alatt az olesó és könnyen hozzá férhető pénz, egy a szövetkezeti alaphoz fűződött rendkívüli közbizalom, — rohamosan felvirágoztatott, kimuló félben van, hogy helyet adjon egy új pénztintézetnek, a részvénytársasági alapra fektetett **Gazdasági és Ipari Takarékpénztár Részvénytársaságnak**, mely a Hitelszövetkezet összes üzletágait átvenni és tovább vezetni szándékozik. Az új pénztintézet alakuló közgyűlése f. hó 5-én délelőtt 10 órakor lesz a Hitelszövetkezet helyiségében.

— **Szerencsétlenség egy építkezésnél.** Dombóvárról jelenti tudósítónk, hogy a

Hogyan is magyarázhatnám meg Önnek, mennyire lehetséges egy olyan nőt gyűlölni, a ki nem tud félni . . . és a ki mégis birni szeretnék, mert nélküle az élet lehetetlennek látszik . . . Már akkor kellett volna megörülnöm, ha minden áron örölknek kellett lennem.

Napokon, órákon át együtt voltunk, s ő mindenről olyan megvetőleg beszélt, mintha jelezni akarta volna, hogy minden fölött áll, hogy mindennél több, erősebb, szóval, hogy — legyőzhetetlen . . . Érti-e a maga valóságában a »legyőzhetetlen« szó varázsát.

Ha egyedül voltunk néha, megpróbáltam hirtelen lefogni a karját, hogy megcsókoljam . . . de ő hihetetlenül erős volt, sokkal erősebb mint én képzelje csak.

Ugy-e mennyire nevetséges ez? Jóval nagyobb is volt nálam s az ő közelében a gyöngöses, a gyávaság egy neme fogott el . . . Igazán mondhatom, — többször megakartam csókolni, de még jóformán hozzá sem kezdtem, már ő két karjával úgy félrelődött, de olyan könnyedén, hogy arcának egyetlen izma sem rándult meg.

Igazán mondhatom, de igazán, hogy roppantul nevetséges voltam . . . S én azt tudtam . . . És mégse bírtam sehogyan se szabadulni e pokoli lénytől. Volt benne valami, a mit nem nélkülözhettem, valami mámorító és én jól tudtam, hogy egyszer csak olyan tette szánom magamat . . . De

miben rejlett az a bódító tulajdonsága? Sokáig tűnődtem rajta . . . De végre kinyílt a szemem és az eszem! Majd elmondom, hogyan? . . .

Gyakran együtt lovagoltunk ki. Ő remekül festett a lovon! Szinte látszott, hogy erősebb mint a paripája, melylyel úgy bánt, a hogy akart . . . Igazán erősebb volt! Mindig erősebb . . . Nos, mikor egy ízben az erdő szűk fásorában sebesen vágatva fordulunk be, alig husz méternyire velünk szemben egy fogat robog, a hatalmas hintó üres. A kocsis nincs a bakon, a két pompás állat megvadult . . .

A szűk utat kétoldalt sűrű bozót szegélyezte, úgy, hogy igazán nem térhettünk ki, de arra sem volt már időnk, hogy megforduljunk. Képzelteti válságos helyzetünket. És tudja mit tett ő mindjárt a nélkül, hogy csak egy percze is megdöbbsent volna? Kissé ferden állította paripáját s abban a pillanatban, amikor a két száguldó ló csaknem odaért, korbácsával kétszer hevesen a szemük közé vágott . . . A két szilaj állat egymásra dől, a kocsi is félre zuhant; és mialatt paripáját felágoskodtatta, arra is ügyelt, hogy a kocsi és a szilaj lovak rugdalódzása ne érje . . . És ezalatt ki nem pirult, de el se sápadt. Jól megfigyeltem őt . . . Ezt a hihetetlen dolgot a legcsodálatosabb hidegvérrel és a legnagyobb tekintettel vitte véghez.

Igen, most értettem csak meg, mi az, a mit annyira kerestem az ő lényében. Mi az, a mi nélkül nem élhetek, nekem látnom kell a félelmet az ő szemében! . . . Ez az, a mi engem egyre ingerelt . . . Megérti, ugyebár? . . . De mit tegyek, hogy e hatalmas és büszke szemekbe a rémületet lopjam, e szemekbe, melyek pillantása alatt úgy éreztem, mintha gyermekké törpülnék? Megölni őt, ugyebár? Csak az az egyetlen fegyverem maradt vele szemben . . .

A csodálatos alak egy percze elhallgatott, s olyan rövid kacaját hallatott, mint ezelőtt.

— Majd meglátja, milyen ostoba vége lett ennek, szolt újra hozzám . . . ! Egyik este a szobájába rejtőztem. Megvártam, a mig elalszik, s aztán közeledtem az ágyához . . . A kezemben tolvajlámpát tartottam. S így figyeltem őt egy darabig. Ah, milyen percek! . . . Őn nem is hiszi, mennyire föléledünk ilyenkor! . . . Végre a lámpával hirtelen arcába világítottam . . . Ő felébredt s megpillantott engem. Én így szoltam:

— Én vagyok. Megismert?

— Természetesen. Kérem azonnal tákarodjék ki a szobámból!

— Én azért jöttem, hogy Önt megöljem! — feleltem ridegen.

Ne feledje tisztelt uram, hogy ő e jelenet lefolyása alatt mindvégig megőrizte

postapalota építésénél nagy szerencsétlenség történt. A 7 méter magas első emeleti állvány ugyanis péntek délután két órakerősi robajjal összedült s a rajta levő négy munkást maga alá temette. Kettő könnyen sérült meg, kettő azonban oly súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett, hogy életbemaradásukhoz kevés a remény. A két utóbit, a kaposvári kórházba szállították. Tegnap délután telefonon kérdezősködtünk a kórház gondokságánál a beszállított sebésültek neve és hogyléte felől, a honnét csodálkozásunkra azt a választ nyertük, hogy a gondnokság nincs felhatalmazva az »ilyen« ügyekben felvilágosítást adni. Tekintve, hogy fontos közérdekről volt szó, igen furcsának találjuk ezt a titkolódzást a mely igen alkalmas arra, hogy a közönség szemeiben kedvezőtlen világításban tüntesse fel a kórház belállapotait. A ki titkolódzik, annak rendesen oka van rá. Valószínűleg a kórháznak is volt oka arra, hogy ebben a közérdekű ügyben a felvilágosítást megtagadják.

— **Baka humor.** A következő értesítést vettük:

Gyász-jelentés.

Sok évi terhes szolgálattól megtört alulírottak tudtára adják minden rokonnak, barátoknak és ismerősnek, valamint minden szülőnek, sógornak, sógornőnek, unokanővér és fivérnek, szakácsnőnek és szobaleánynak, férjhez menendő szende leánynak, esinos kis bafisnak, elválni készülő asszonynak, gyászfátyolt levetett özvegynek, a legkedvesebb választottnak, és mind az itt nem említettnek, hogy a forrón szeretett feledhetetlen

UTOLSÓ SZÁZ NAP

f. é. június hó 10-én éjfél 10 óra 10 perc-
kor az összes öreg bakák kegyelem döntésével ellátva, az Urban való bizalommal fölváltva egy deczi snapsz bevétel mellett a rég óhajtott jobb létre szenderült.

Az illető sok hosszú kinos számlálás, erszény-apadás, pénz-sorvadás, és zseblukadásban hunyt el szépen virágzó ifju korában. Drága földi maradványai f. hó 10-én d. u. 4 órakerősi fogtak a még szilárdan álló »Fácányosi esárdá« nagy termében beszenteltetni és a laktanya udvarán az összes legénység előtt örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise az elhunytért f. hó 11-én parancskiadás után fog a kintinban a muszkák és sirások kinos jajgatása mellett az öregek örömrivalgása, friss tőpörtő, savanyu paprika sör és bor fogyasztás mellett bemutatni. Tekintve az elhunyt és

»nyugodt tekintetét...« Mikor a feleletmet hallotta, kissé nevetett és így szólt:

— Ha tudná, hogy milyen ostoba Ön!

Erre odaugrottam és a mellébe szurtam — mert azt elfeledtem mondani, hogy kés is volt nálam. Ő kétszer-háromszor fel akart tápázkodni s azután lehanyatlott... és a szeme tisztelt Uram, nyitva maradtak... Ön tudja, hogy a megöltek szemeiből és arczából rendszerint a félelem ri le, de az övéi csak haragosnak látszottak és arckifejezése gögös, megvető maradt, olyan, mint a mikor meg akartam csókolni, s így szólt hozzám:

— Utálom a neveletlen embereket.

— Ez az egész történetem... Én másnap reggelig ott maradtam, mindig remélve, hogy szemeiben, e szörnyűséges szemekben változás áll be... de hiába! Aztán bezártak. Örültek nyilvánítottak és ide hoztak... De semmi sem bír megvigasztalni ama csalódásomért, hogy azokban a szemekben nem láthattam félelmet. Soha, soha sem fog ez az óhajításom teljesülni!... Miért néz rám Ön olyan rémült arccal? Ah, persze, tehát Ön is örültek hisz engemet?... Számár!

S hirtelen sarkon fordult és ott hagyott.

A. Conan Doyle.

gyászolóinak fizetésképtelenségét s mivel ez a boldogultnak utolsó óhaja a díszes temetési költségeket a megjelenő urak tartoznak fedezni. A mélyen gyászoló és szabadulást váró öreg bakák nevében. Kaposvár, 1904. június hó 10-én.

Testvérek: Kurtavas Pál, Magánfogság János, Sötétáristom István, Szigorított-fogság Péter. **Apósok:** Feküdj Ferkó, Pihenj Matyi. **Anyósok:** Laktanya-fogság Panna, Leveskon-serv Kati. **Sógorok:** Zsoldfizetés Károly, Menetpótdíj Imre. **Sógornők:** Mákosesusza Zsuzsi és Leszerelés Zsófi.

BÉKE HAMVAIRA!

— **Szinészet Dombóvárótt.** A Dombóvári Színpartoló Egyesület — mint a »Dombóvár és Vidéke« írja — május 24-én Döry Hugó elnökle alatt választmányi ülést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy a szini évadot augusztus—szeptember hónapokban tarja meg. Megfelelő szintársulat választása céljából a Szinészeti Közlönyben pályázatot hirdet. Az aréna felépítési helyét a választmány még nem állapította meg, amennyiben ezt a megválasztandó szinigazgatóval egyértelműleg akarja elintézni.

— **A »Népjog« különkiadása.** A szegedi választás lefolyásáról kedd délután 3 órától kezdve minden órában kaptunk értesítést s siettünk a szavazatok számarányát a közönséggel is tudatni. Kedd délután a táviratoknak egész özöne volt látható Szabó Lipót kirakatában, s mindenki aki érdeklődött a dolog iránt, oda fordult, mert máshova értesítés nem érkezett. Az utolsó táviratot — a melyben Bánffy győzelméről értesített tudósítónk, Szegeden fél 11-kor este adták fel, a mely azonban a helybeli korlátolt éjjeli szolgálat következtében csak reggel kézbesített lapunknak. Nyolcz órakerősi már ingyenes különkiadásban tudattuk a város közönségével az ellenzéki politika fényes diadalát. Különkiadásunkat, — minthogy időközben tárgyalanná vált — vidéki előfizetőinknek nem küldtük meg, csak a városban osztattuk széjjel.

— **Jogállam** című jog és államtudomány szemle e hó elsején is gazdag, változatos tartalommal jelent meg. **Enyedy** Lukács miniszteri tanácsos »A magyar budgetjog sérelmei és sérelmeinek orvoslásáról« czimvel magas színvonalu, magvas fejtegetésekben bővelkedő értekezéssel nyitja meg a füzetet, majd **Unger** József, az osztrák birodalmi törvényesek elnöke következők »az osztrák polgári törvénykönyv revíziójához« című kritikai tanulmányával. **Dr. Magyary** Géza budapest egyetemi ny. rk. tanár »a földvarnagyi bíráskodásról szóló törvényjavaslatot« veszi boncolás alá. **Vutkovits** Sándor dr. pedig »a cultur államok választási rendszerei«-re vonatkozólag szolgáltatott praeciz adatokat. Figyelemre méltók a »Jogállam« állandó rovatai is, a melyek felölelik a a jogélet minden frázisát, kiterjeszkednek a jogszolgáltatás minden kérdésére. Praktikus jogászokra nézve különös fontossággal bír a Jogállam döntvénytármelléklete, a mely a júniusi füzetben 23 nyomtatott lapja terjed. A jogállam legközelebbi füzeté f. é. szeptemberben jelenik meg. E kitünő jogi szaklapot **Dr. Beck** Hugó curiai bíró, **Varga** Ferencz korona ügyész helyettes, **Rohonyi** Gyula orsz. képv., **Dr. Vavrik** Béla curiai tanácselnök és **Vécsey** Tamás egyetemi tanár közreműködésével **Dr. Baumgarten** Nándor és **Dr. Gyomai** Zsigmond szerkesztők. Főszerkesztő **Edvi** Ilés Károly. A szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten IV. kerület Havas-utca 7. szám. alatt van. Előfizetési ára egy évre (10 füzet) 16 korona fél évre (5 füzet) 8 korona.

—g.

— **Felhívjuk** olvasóink figyelmét **Barta** Sándor katonai és polgári szabó mai hirdetésére.

— **Pályázati hirdetmény.** A néhai báró Tallián János és báró Tallián Dénes által az 1897 évi XXIII. t. cz. értelmében szervezett honvéd hadapród iskoláknál létesített alapítvá-

nyi helyek egyike, a vonatkozó alapító oklevél értelmében, az 1904|5-ik tanév kezdetén betöltendő lesz. A bemutatást Somogyvármegye közönsége a folyó évi augusztus havi évnegyedes közgyűlésen fogja gyakorolni. Felhivatnak tehát első sorban néhai vizeki Tallián Ignácz generális ös apától leszármazott és Tallián nevet viselő ifjak, másodsorban a Tallián nemzetség egyéb Somogyvármegyei családjaihoz tartozó ifjak szülei, végül Somogyvármegyei családokhoz tartozó vagy ugyan máshonnet ide származott, de Somogyvármegyében hosszú időn át, közmegelegedésre szolgáló megyei, vagy állami tisztviselők, kik gyermekük részére ezen alapítványi helyre igényt tartanak, hogy a m. kir. Honvédelmi Miniszter ur 36701|1904 sz. pályázati hirdetménye értelmében (mely a Budapesti Közlönyben és a Somogyvármegye Hivatalos Lapjában közzététetett és ugy a járási főszolgabírók és kaposvári polgármesternél mint az alispáni hivatalban is betekinthező) kellőkép felszerelt folyamodványokat, Somogyvármegye alispáni hivatalához f. évi június hó 20-áig mulhatlanul terjeszék be. Kaposvár, 1904. május hó 28-án. S á r k ö z y s. k. alispán.

— **A városház előtti járda.** Lapunk egyik multkori számában »a közönség köréből« című rovatunkban közöltük egy adófizető polgár hozzánk intézett levelét, a melyben a a városház előtti járda botrányos állapotára hivat fel a városi tanács figyelmét. Most azt látjuk, hogy járda időközben még 40—50 centiméterrel alábbszált, úgy hogy ma már — főleg este — életveszélyes is az arra való járás. Nem tűnnek fel nekünk ez a botányos indolentia, a melylyel a város ennek az alásülyedt járdának helyreállítását végtelenségig halogatja, ha a lesteülyedt rész nem feküdnék ép azon a helyen, mely mellett a városi tanács minden egyes tagja, a polgármester urtól lefelé, naponkint elhalad s lehet mondani, hogy az alásülyedt járdarészekbe naponkint bele is botlanak. Különben ilyen hanyagság csak Kaposvárott létezhetik, a hol a városi adminisztráció még a kőkorszakban leledzik s a hol még nem volt eset arra, hogy valamit helyesen, jól, a város előnyére csináltak volna, hanem igenis csinálnak mindennapi, hanyag, slendrián fejnélküli munkát. Ilyen volt a városház építése és ilyen a városház körüli tér rendezése is. Azzal, hogy a vállalkozók megfelelték-e köteleességüknek, senki se törődik s csak így történhetik meg, hogy egy rendeltetésének alig egy évvel ezelőtt átadott épület falai repe-deznek, környéke süllyedni kezd. Ha már azonban egyszer süllyedni kell a városháznak, legalább oly időben tünjék el a föld színéről a mikor benne ülésezik az egész kupaktanács, a mely épen csak arra való, hogy megakadályozzon mindent, a mi jó, szép és nemes utját állja a modern kulturának és gátat vessen minden néven nevezendő haladásnak.

— **Meghívó.** A következő értesítést vettük: **A Somogyvármegyei tüzoltó szövetség választmányának t. tagjait** ezennel meghívjuk a folyó év június hó 25-ik napján, szombaton, Lengyeltötiban a város tanácsstermében esti 6 órakerősi tartandó Választmányi ülésre, melynek tárgysorozata:

1. A közgyűlés tárgysorozatának letárgyalása.

2. A folyó ügyekről jelentés.

3. A közgyűlés tárgysorozatának 5 száma.

4. Indítványok tárgyalása.

5. Előterjesztésnek.

A Somogyvármegyei tüzoltó szövetség t. Disztagjait és Tagegyesületeit ezennel meghívjuk a f. év. június hó 26-ik napján, vasárnap, Lengyeltötiban a város tanácsstermében d. e. 11 órakerősi tartandó Közgyűlésre, melynek tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó.

2. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.

3. Háromtagu számvizsgáló bizottság választása.

4. Ügyvezetőségi évi jelentés.

5. A választmányi előterjesztések.

6. A folyó évi szaktanfolyamról jelentés.

7. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.

8. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek 8 nappal a közgyűlés előtt az ügyvezetéshez beterjesztendők.

9. A számvizsgáló bizottság jelentése.

A vendéglátó lengyeltóti testület ünnepegi meghívóját külön küldi meg a t. Tagtársaknak. A közgyűlésen résztvevőknek a városba való szállításáról és elszállásolásáról a vendéglátó testület gondoskodik. Igéretet nyertünk Gróf Széchenyi Viktor az országos szövetség elnöke, Dr. Óváry Ferenc az országos szövetség alelnöke Breuer Szilárd az országos szövetség titkára uraktól, szövetségünk disztigájától, hogy lehetőleg kitüntetik szövetségünket a közgyűlésen való megtisztelő megjelenésükkel. A kedvezményes vasúti menetjegy igazolványok a kellő szám megjelölésével az ügyvezetésétől kérendők. A hátralékos tagdíjak az ülés alkalmával okvetlenül befizetendők. Kelt Kaposvárott, 1904. június 1. Reményi Samu szövetségi elnök. Szabados Imre szövetségi ügyvezető alelnök. Gundy János szövetségi titkár.

— A magyar gazda közönség figyelmét felhívjuk az „óvás” című hirdetésünkre.

A női test szépsége

— (Dr. Stratz könyve.) —

A szép fogalmának meghatározását eddigelé vita nélkül átengedték az esztétikusoknak; úgy látszik azonban, hogy a természettudomány most hódító hadjáratra készül a szép birodalma ellen is. Nem megsemmisíteni akarja azt, hanem frissebb, pezsőbb életet, haladást akar belevinni és megszabadítván a merev formalizmus béklyóitól, összhangzásba igyekszik azt hozni tisztultabb világnézetével.

A természettudományban a szép fogalma összeesik a fajtisztaság fogalmával. Az a szerves lény, a melynek teljes reprezentálása a saját fájának, egyuttal szép is. A rutság csak öröklött vagy szerzett elfajulás terméke lehet. Azt pedig, hogy valamely élő lény degenerált-e vagy nem, csak a természetvizsgáló döntheti el.

Ezen a helyen alapon könyvet írt Dr. C. H. Stratz a női test szépségről.

Stratz dr. nőorvos Németországban és Jáva szigetén összesen tizenöt esztendőig tanulmányozta az egészséges és a beteg női testet és így két emberfaj sajátosságait is egybevetette. Vizsgálatainak eredménye az, hogy csak ha minden betegességéből, minden örökletes terheltségen, helytelen táplálkozáson, hibás élelmódon és ruházatkodáson alapuló rendellenességéből kihámozzuk, juthatunk el a normális női alaknak és ez által a női szépség ideáljának ismeretéhez. Tökéletes egészség és tökéletes szépség azonos fogalmak. A teljesen egészséges, mesterkéletlen női test egyuttal a női szépség canon-ja, a melyhez, mint tökéleteshez, minden egyes nő szépségét hozzámerhetjük, függetlenül az egyénenként és koronként változó ízlés szeszélyeitől.

Ellenzés tárgyává tevén a női szépségről a művészetben és irodalomban manapság uralkodó felfogásokat, megállapítja Stratz, hogy az európai ember a nőnek voltaképpen csak a fejét, kezét és karjait ismeri a maga valójában, ezekről van alkalmunk mindennapos gyakorlás és összehasonlítás útján helyes fogalmat alkotni. A női test többi részének helyesebb ismeretét az alkotóművészet egyes remekeiből meríti, de a mely ismeretét sok tekintetben meghamisítja a mindennapos tapasztalat. A füző, a természetellenes ruházat és a cipő felöltése a nő természetét miveláltalól kivethetik. És az ily módon létrejött alakváltoztatás folytonos szemlélete, megszokása: hamis női eszmények felállításához vezet.

Az ó-görög művészet közvetlenül az életből merítette motívumait. A nők akkor még nem viseltek olyan ruházatot, mely a természetes formákat meghamisította volna, és a művész szemének módjában volt az igazi ideált helyesen megalkotni.

A renaissance művészei is belátták, hogy a modell hibáit csak széleskörű tapasztalat korrigálhatja, de nem lévén módjukban az élő test szemlélete, a női test anatómiáját hívták segítségül, a nélkül azonban, hogy sikerült volna az antik példányképeket megközelíteniük. Igen gyakran megtörtént például, hogy modelleik hibáit megörökítették, így a praeraphaelitáktól annyira csodált florenzei Vénusban Sandro Botticelli öntudatlanul egy szép tüdővésztesztőt tett meg ideálnak.

Ha tehát a női alak eszményét keressük, igyekeznünk kell a modelleknél számításba venni azok szerzett és öröklött rendellenességeit, betegségeit, életkorát, ruházatát stb. Az angolkór, izomsorvadás, tüdőbaj és scrophulis igen gyakran okozzák a női természetnek és általában a női testnek néha csak a szakember előtt feltűnő elváltozásait.

Stratz dr. canonja szerint a teljesen jól fejlett és egészséges, tehát szép asszonyi test egyes méretei között az arány a következő:

A testmagasság = a fej $7-8\frac{1}{2}$ -szerese = az arc tizszerese = a kéz kilencszerese = a láb $6-7$ -szerese. A halánték szélessége = az arc hosszúsága; a kar hosszúsága = a fej háromszorosa; az alsó végtag hossza = a fej négyszerese; a vállak távolsága = a fej kétszerese. A testmagasság szorozva a mellkas kerületével, elosztva 240-nel, a testsúlyt adja kilogrammokban. A homlok magassága = az orr hosszúsága = a száj szélessége = az áll hosszúsága. A szemrész és száj szélessége úgy viszonylik, mint a 2 a 3-hoz stb.

A szép női testre jellegzetesek a karcu csontok, gömbölyded vonalak, széles medence, gömdölyű koponyaforma, kis arc, nagy szemgödörök, magas keskeny kéz hosszabb mutatóujjal, egyenes kulcsontok, hosszukás mellkas, karcu derék, keskeny láb; a második lábujj aránylag hosszabb, az ötödik rövidebb; a láb nagyujja egyenes, a körmök hosszak, hajlottak, az elülső metszőfogak szélesek.

Stratz könyve gyakorlati utmutatásokat is hoz a női szépség észszerű ápolásáról. Igen fontos szabályok a következők: a fiatal lányok ruházata kényelmes legyen, a szabad mozgást lehetővé tegye; gondot kell rá fordítani, hogy bőséges legyen a táplálékuk, jól kialakítsák magukat, sok friss levegőt szívjának, a bőrüket ápolják.

A füző Stratz nézete szerint kitűnő támasz abban a tekintetben, hogy a ruházat súlyát nagyobb felületre osztja el. De, hogy ezt a feladatát teljesítse, három feltételnek kell megfelelni: a füzőnek a medenczén kell nyugodnia, hogy a lágy részeket ne nyomja nagyon; lazán kell alkalmaztatni, hogy se a testmozgást ne akadályozza, se a gyomrot, beleket, májat ne szorítsa össze; az alsó ruházat pedig minél kisebb súlyú legyen. A leányoknak nem szabad füzőt viselniük addig, a míg a medenczékük annyira ki nem fejlett, hogy a füző jól reatámaszkodhatik.

Elesen kikel Stratz d. a mai cipőviselés ellen. Idézi egy Berlinben élő magyar művész női elentését, aki azt mondta, hogy ő meg sohasem látott szép női lábat. Rut szokas, hogy a nagyobb lábat kisebb cipőbe szorítják, de annyira megrögzött, hogy csak akkor fog megszűnni, ha majd egyszer talán visszatérnek a szandálviselethez, vagy a mezitláb való járáshoz.

Birkner igen melegen ajánlja ezt a kitűnő könyvet nemcsak a művészeknek és orvosoknak, hanem a gyermekeik sorsát

szívükön viselő anyáknak is, akik ha leányaik jellemére, szellemi kiművelésre nagy gondot fordítanak is, de a testi szépség fejlesztését — a mi egyértelmű a test egészségével — sokszor elhanyagolják.

KÜLFÖLD.

A japán-orosz háború.

Bámulattal adózik az egész világ a japán sereg hősiességének. A kintuchos-i rohamhoz hasonlót nem igen mutathat fel az európai történelem. Ez a diadal eredményében fényes, részleteiben borzalmas volt. A japán gyalogság kilencz rohamot intézett Raoschav ellen, a hol az oroszok erős hadállást foglaltak el. Szuronynyal vették be a sánczokat és erődítvényeket. Pedig a csata hevében, de még az utolsó perczen se merték volna hinni a japánok; hogy győzedelmeskedni fognak az erős pozícióban levő tulerő felett s hogy mégis oly fényes eredményt tudtak elérni, egy véletlennek köszönhetőek. A mikor ugyanis leghevesebben dult a küzdelem, a japánok kifogytak a lőszerkekből, sakkor határozták el a szuronytámadást. Elestett bajtársaik holttestén át rohantak fel a japánok a sánczokra s előrenyomultak az egész vonalon. Az oroszok vad futásban kerestek menedéket. Sok ágyut, löszert s más értékeket vesztek ott az oroszok, azonkívül foglyul esett a tiszték és a legénység nagy része is.

Most ismét Port-Arthur körül forog a koczka. Sok függ attól meddig tartja fenn magát ez az erősség. Nincs az az erős, a mely bevehetetlen volna, akárhogy erősítgetik is az oroszok Porth-Arthur bevehetetlenességét. Utóvégre is egy erősségnek nem az a feladata, hogy örökké fenálljon, csak az a célja, hogy az ellenséges erők egy részét magához vonzza, azt kifárasztza, azok sorait megritkítsa s így a nyílt terepen küzdő csapatoknak időt engedjen a felvételére.

Port-Arthurt jelenleg nem fenyegeti éhínség, mert élelemmel hosszú időre el van látva. Nagyobb veszélyt rejtenek magukban az erősségre nézve a japán vezérek vakmerő rohamai, a kik támadásoknál nem ismernek mértéket s nincsenek tekintettel semmire sem, csak a cél nézik, a mit kitűztek maguk elé. A japán vezetők ezen tulajdonságai, amelyek a japán hadcereg minden egyes tagját lelkesítik, döntő csapást mérhetnek Port-Arthurra s ezáltal a háború egész kimenetelére elhatározó befolyással lehetnek.

Most értesülünk a japán kormány egy újabb, nagy fontossággal bíró elhatározásáról. Togo tengernagy ugyanis a japán császári kormány megbízásából nyilatkozatot bocsátott ki, a mely szerint május 26-án a liaotungi félszigetnek egész tengerpartját a japán haditengerészet effectív blokád alá vonta és hogy a blokád ebben az állapotban továbbra is fenn fog tartatni.

Felelős szerkesztő:

Szunyog Mihály dr.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Rózsa Ernő dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 15.

HIRDETESEK

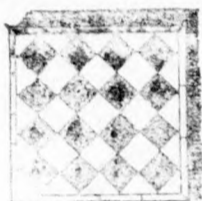
FELVÉTELNEK

AKIADÓHIVATALBAN

Különlegességi Áruház.

Ajánlja n a g y választékban tavaszi
Blousok, Napernyők, Juponok és
mindennemű keztyű különlegességi raktárát.
Külön uri divat osztály. Szabott árak!

Főüzlet: **KAPOSVÁR,** Fő-utca 29. **GRUMANN BÉLA** Fióküzlet: **BALATON- — FÜRED.**

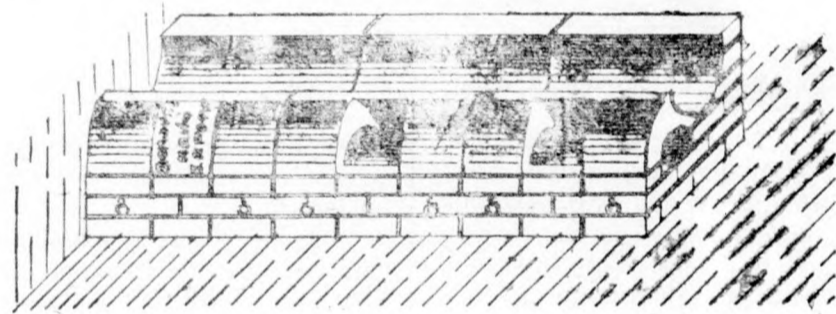
BOROVITZ MANÓ

KAPOSVÁR.

aszfaltozási, cement-beton- és mindenféle építkezési vállalat.
Műmárvány és cementár-
gyár. — Szobrás- és kőfaragó-
műterem. — Kő- és épít-
kezési anyagok raktára.

U I Fűtést feltű. U J I
Egyes nevelőket az it állókól legbizto abban csak úgy tarthatják távol, ha etető
és itató vályukat szenny és p szokól megújuk, ami csak az általam készített
émműködő, itatóval ellátott, marhaetető vályuk
alkalmazása mellett lehetséges.

Ezen vályuk különösen az állattenyésztést űző de Németország és külföld minden
gazdaságában legjobb sikert alkalmaztamak.
ELŐNYEI: Egyszerű szerkezet, mely j vízre nem szorúl, soha el nem dugul,
mindenkor elegendő tiszta és friss vizet szolgáltat, minden fűrésztől tisztán
tartható és végre — ami fő — olcsóbb mint bármely más vályuk.
Árajánlatokkal istállóberendezésekre, valamint egyéb beton-,
mozaik, terrazzo, aszfaltozási, szobrászati és kőfaragó-munkákra, nem-
különböztetve prospektussal készséggel szolgálok.

SZABÓ LIPÓT

KAPOSVÁR.

Korona-utca 1. sz. a Korona szállóval szemben.

LEGIZLÉSESEBB

NYOMTATVÁNYOKAT

OLCSÓN KESZIT.

ANTIQUARIUM,

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDÉS

GOTTLIEB SZIGMOND

SZOBAFESTŐ

Kaposvár Korona-utca 12. szám

Van szerencsém hecses tudomá-
sára hozni, hogy a legujabb minták
szoba, épület és templomok festésére
megérkeztek, továbbá hogy czégem
czim és czimerek festését
alamint szobák kárpitozását
olaj festményeket a legegyszerű-
rűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvál
lalja a legutányossabb árak mellett.

Vidéki megbízásokat mint,
hogy állandóan nagy szak-
vatos személyzetet tartok, a
legrövidebb idő alatt végzek.

GOTTLIEB ZSIGMOND
szobafestő.

1903. IV.—V. kelésű 3 törze

„ELZA“ TYUK

az Elzák a Plymonthok nálam
kitenyésztett szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfo-
gadox. Tenyészdém bármikor
megtekinthető.

MEZRIGZKY NÉ,

Békásmegyeri tisztviselőtelep
(Pest megye.)

SPIEGEL DÁVID

Kaposvár, Korona-utca 9.

Ajánlja dusan felszerelt

üveg, porcellán és
lámpa-raktárát

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Minden időben semmi sem biztosíthatja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő-képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz**. Kiváló eszköz erre a **mohai**

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindig járt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásairól.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között hem juthatnak le, mert 24-féle kitünőbbnél kitünőbb szűrő földréteg állja útjokat, következképen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legidealisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz. Ennek igazolásául

Sz. 29/1902. M. k. áll. bacteriologiai intézet Budapesten.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikéért a tisztaságára nézve az 1902. febr. 18-án megejtett bacteriologiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előre bocsájtott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bacteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.

Budapesten, 1902. február 18-án.

Dr. PREISZ HUGÓ s. k.

a. m. kir. bacteriologiai intézet vezetője, ny. r. tanár

Árllapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezelésége Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Törlesztéses kölcsönök már 600 koronától kezdve kaphatók, — Vidéki képviselők kerestetnek.

ÖVÁS

A magyar gazdaközönség szives figyelmébe!

Sok budapesti ügynök az utóbbi időben oly hirdetéséket tesz közzé a lapokban, amelyben a lehetetlenségig olcsó törlesztéses kölcsönt ígérnek.

Ezen ügynökök ígérteiket sohasem válthatják valóra, mert a hirdetett feltételek merőben ellenkeznek a bankok és takarékpénztárak szabályaival és kamat tételeivel; sőt törvényeinkkel is. Céljuk, hangzatos hirdetésükkel az ügyfelet lépre vinni és huza vona által kényszer helyzetbe hozni, hogy dőközben megszerzett, a hirdetettől sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen venni.

En nem ígérek semmit!

Hanem aki beküldi hozzám a birtokára vonatkozó telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet, annak:

1. Megszerzem a kölcsönt 15—75 évi időtartamra a legelőnyösebb módon, minden előzetes költség nélkül 15 nap alatt.
2. Engedélyezés után közlöm a feltételeket és tetszése szerint elfogadhatja, vagy visszautasíthatja azokat anélkül, hogy bármiféle kárpótlást igényelneik fáradozásomért.
3. A kölcsön készpénzben lesz kifizetve és előzetes 1/2 évi felmondással bármikor visszafizethető, de az intézet nem mondhatja fel.
4. Kamattal a tőke is törlesztve van.
5. A megállapított csekély járulékok csak a kölcsön folyósításánál fizetendő.

Fejjes tisztelettel
SOFI FERJOS
(volt banktisztviselő)
BANKÜGYNÖKSÉGE
Budapest, VIII, Bezerédi-utca II. sz.
(a Népszínház mellett.)

Alapítva 1896-ban. — Az eddig megszerzett kölcsönök összege több millió korona.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjegy,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

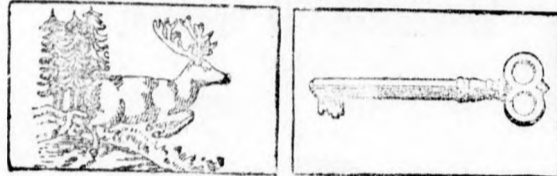
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett ézög kezességet vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden házasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legerősebb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház melé és kertjeinkben föld és hon oktalajon

Erre mindenben sem minden szőlőfaj alkalmas, hanem mind kuszó természetű, mert nagyobb része ha megő is, nem ér sem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Itt ugyanis alkalmas fajokat ajánlok, azok bőven elhatják házat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek körítéseknek stb a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is foglalna az egyebet használatos részekből. Ez a legkiadósabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fényes nyomatú katalógus birtokosok ingyen és bérmentve küldetnek meg aki ezimé egy levelezőlapon tudatja

Czím:

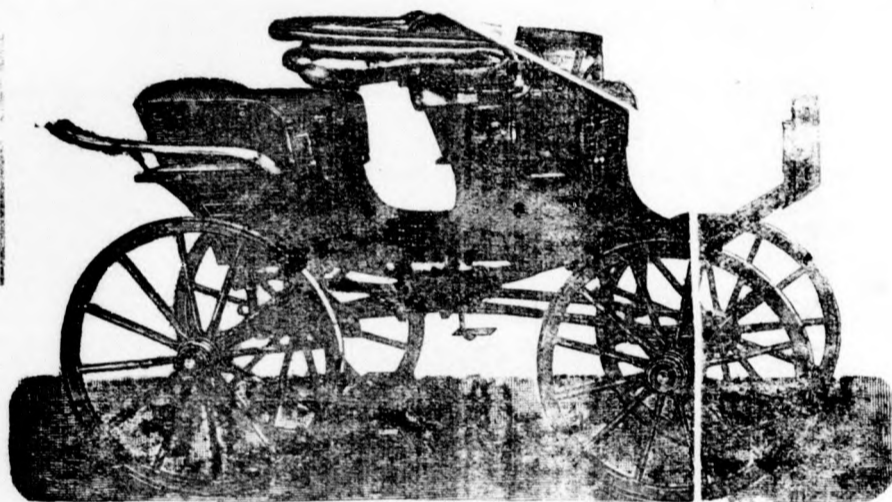
Érmel éki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya u. p. zékelyhid.

Magyar királyi szabadalmazott kocsigyára
KAPOSVAROTT.

Bátorkodom jelen soraimmal a már 20 év óta fennálló kocsigyáramat és minden fajtából dúsan felszerelt kocsiraktáramat uraságod szives figyelmébe ajánlani.

A midőn ezt tenni bátorkodom, nem mulasztatom el az általam ujonnan feltalált és teljesen saját gyáramban készült ujszerkezetű kocsiim javát bemutatni, melyek a kir. szabadalmat is nyertem.

Az újtalálmányu kocsiim melső és hátsó tengelyei mindkét oldalon hosszirányban áthidaló rugókkal vannak összekötve, mely rendszer az összes régiékkal szemben ott találja meg módfeletti előnyét, hogy a kocsi nem oldalt hanem hosszirányban játszik s ennélfogva a leggöröngyösebb és kivált utakon sem ráz, mint a rugós vagy más rendszerű kocsi, hanem ily utakon hullámszerű mozgásba jön s azért hordozása még ily utakon is igen kellemes,; továbbá mivel nem oldalt, hanem hosszirányban játszik mindentéleképpen de különösen kivált utakon járása sokkal biztosabb mert a feldülés veszélyének nincs kitéve s azonfelül is sokkal könnyebb. Mára önsúlya is az ily ruganyos kocsiaknak 100—120 kilogrammal könnyebb, mint más ruganyok szerint előállított kocsiak. Azonfelül ennél a kocsinál a ló nem a rúgók felett hanem közvetlen a tengelynél fogva húzza a kocsi alját s úgy hogy a lovakat sem rángatja össze.

E találmányom ma már nem csak vidékünkön, és a szomszédos megyékben, hanem az országnak tőlünk távolabb eső megyéiben, valamint Slavóniában Erdélyben és Olaszországban is nagymennyiségben használatban van, a melyről nemcsak a honi hanem a külföldi kritika is úgy nyilatkozik hogy az eddigi gyártmányokat jóval felülmúlja, melyet a már eddig hozzám érkezett számos bel- és külföldi, czélszerű találmányomat és lelkiismeretes munkámat — dicsérő és tetszést nyilvánító levelekkel bebizonyíthatok.

Midőn kocsigyáramat és raktáromat, de különösen új találmányomat, melynek rugórendszeréért 10 évi felelőseget vállaltok uraságod b. figyelmébe ajánlom Maradtam kiváló tisztelettel

Mayer Vilmos,
kocsigyáros.

BARTA SÁNDOR

polgári és katonai szabó mester

KAPOSVÁR, Erzsébet-ut.

Városház épület.

Városház épület.

Készítetek mérték után
polgári, papi, diszmagyar és libériákat a legutolsó divat szerint legolcsóbb áráért. Raktáron tartok hazai és angol szöveteket és skót különlegességeket.

nyom. Kethelyi L. és Társa Kaposvár.